

Terma Rujukan untuk Pasukan Petugas Insentif Penanam (GITF) bagi pelaksanaan Resolusi GA21-2d

Pengenalan

Pada 13 November 2024, Perhimpunan Agung RSPO telah meluluskan Resolusi GA21-2D “membangunkan mekanisme untuk memberikan insentif kepada penanam bersaiz sederhana dan pekebun kecil” (lihat Lampiran 1) dengan 82.19% undi menyokong, 15.51% undi menentang dan 2.30% undi berkecuali. WWF-Malaysia, Yayasan Lembaga Penelitian Kaleka Indonesia (Kaleka) dan Sawit Kinabalu Sdn Bhd ialah penyokong resolusi itu. Dalam resolusi tersebut, para penyokong menjelaskan kerja mereka mengenai pendekatan Pensijilan Bidang Kuasa di Sabah dan mendapati terdapat keengganan dalam kalangan penanam bersaiz sederhana dan pekebun kecil untuk mengejar pensijilan P&C RSPO, yang menyumbang kepada penglibatan yang kurang aktif dalam pensijilan RSPO di Sabah. Cabaran yang sama mungkin dihadapi di wilayah lain. Penyokong menjelaskan bahawa pemberian insentif yang lebih menarik kepada penanam bersaiz sederhana dan pekebun kecil akan meningkatkan penyertaan dan sokongan mereka terhadap pensijilan RSPO.

Objektif

Objektif Terma Rujukan (ToR) ini adalah untuk bekerjasama dengan Pasukan Petugas Insentif Penanam (GITF) baharu dalam pelaksanaan resolusi yang memerlukan identifikasi dan pembangunan mekanisme yang akan memberi insentif kepada amalan mampan dan meningkatkan kadar pensijilan dalam kalangan penanam bersaiz sederhana dan pekebun kecil bebas, dengan memastikan mereka menerima pulangan kewangan yang sepadan dan sesuai dengan usaha dan sumber yang telah mereka laburkan untuk mendapatkan pensijilan. Mekanisme ini akan direka dengan memastikan ketelusan, keadilan dan pematuhan kepada undang-undang persaingan yang berkaitan. ToR ini juga menetapkan komposisi GITF, skop kerja dan peraturan pengurusan GITF.

Pasukan Petugas

RSPO akan membentuk GITF untuk mengenal pasti dan membangunkan mekanisme dengan mengambil kira potensi manfaat, risiko dan cabaran dalam pentadbiran. Pasukan Petugas harus meneroka pelbagai strategi untuk memberikan sokongan kepada penanam bersaiz sederhana dan pekebun kecil bebas; menyemak semula insentif semasa untuk pekebun kecil, seperti Kredit Pekebun Kecil Bebas, serta meneroka cara-cara untuk menambah baiknya dan juga insentif kewangan lain yang terikat dengan pasaran, akses kepada kewangan, kredit karbon, rangka kerja kawal selia, intervensi dasar, sokongan pentadbiran atau alat lain yang bukan berasaskan pasaran. Selain itu, sokongan terhadap pensijilan kumpulan untuk mengurangkan kos, membantu penanam dalam proses pendaftaran, mengurangkan yuran keahlian RSPO, dan lain-lain, juga harus dipertimbangkan.

Komposisi

GITF akan terdiri daripada ahli-ahli RSPO yang mewakili komposisi sektor dan geografi RSPO. Bagi memastikan perbincangan dan pembuatan keputusan yang berkesan, struktur ideal GITF adalah seperti yang berikut:

Sektor	Bahagian	Jumlah
Penanam	Penanam bersaiz sederhana Malaysia	1
	Penanam bersaiz sederhana Indonesia	1
	Penanam bersaiz sederhana ROW	1
	Pekebun kecil (Malaysia, Indonesia, Thailand, Afrika, LatAm)	5

NGO	Alam Sekitar	2
	Sosial	2
Rantaian Bekalan	Pemproses dan Peniaga	1
	Pengeluar Barangan Pengguna	1
	Peruncit	1
	Institusi Kewangan	1
JUMLAH		16

Ahli-ahli GITF hendaklah memberikan keutamaan kepada penama daripada organisasi yang mempunyai pendedahan dan pengalaman yang luas dalam kerjasama dengan penanam bersaiz sederhana dan pekebun kecil bebas, dengan memastikan kepakaran teknikal mengenai topik itu lebih dititikberatkan berbanding dengan perwakilan yang luas daripada pihak berkepentingan. Walau bagaimanapun, pakar ini tidak akan mempunyai hak mengundi jika keperluan sedemikian timbul. Pasukan Petugas hendaklah melantik seorang Pengerusi atau Pengerusi Bersama. GITF akan dibentuk pada bulan Februari 2025 dan akan bermesyuarat secara bulanan mulai Mac 2025. Ahli-ahli dijangka mengambil bahagian secara aktif dalam GITF bagi pihak sektor mereka dan memastikan mereka diwakili oleh seorang ahli ganti yang ditetapkan jika mereka tidak dapat berbuat demikian. Wakil individu daripada GITF boleh melantik seorang ahli ganti dari kawasan pemilihan yang sama untuk menghadiri mesyuarat GITF. Ahli ganti hanya boleh menghadiri mesyuarat jika Substantif tidak hadir.

Ahli GITF perlu berusaha untuk menghadiri semua mesyuarat dan bekerjasama dengan ahli ganti mereka sebaik sahaja mereka mengetahui bahawa mereka tidak dapat menghadiri mesyuarat untuk memastikan kerusi mereka diwakili. Dalam setiap keadaan, ahli GITF mesti menghantar permohonan maaf kepada Pengerusi GITF dan memaklumkan sama ada ahli ganti mereka akan menghadiri mesyuarat tersebut. Maklumat ini juga perlu disampaikan kepada Ketua Sekretariat.

Kriteria Persaraan/Pemilihan Semula Ahli GITF yang Tidak Aktif

GITF memiliki hak untuk menamatkan keahlian seseorang ahli. Namun, keputusan tersebut hendaklah dicapai melalui konsensus dalam kalangan GITF (tidak termasuk ahli yang terjejas). Pihak yang terjejas mesti diberikan hak untuk didengari sebelum keputusan dibuat.

Sebab-sebab (tidak lengkap) untuk GITF mempertimbangkan penamatan keahlian seseorang ahli ialah:

- Jika ahli tidak mematuhi apa yang dikehendaki oleh Kod Tatakelakuan RSPO dan Garis Panduan Antitrust untuk Ahli RSPO.
- Keengganan berterusan untuk memberikan maklumat yang diminta oleh Pasukan Petugas. Maklumat yang diminta, jika dianggap bermanfaat kepada objektif Pasukan Petugas, tidak boleh ditahan secara tidak munasabah kecuali yang sensitif secara komersial dan/atau dilarang oleh undang-undang untuk disebar.
- Penamatan secara sukarela.
- Tidak menghadiri tiga (3) mesyuarat berturut-turut tanpa sebab yang munasabah (termasuk ahli ganti).

Penamatan keahlian GITF akan dimaklumkan secara bertulis kepada Pengerusi Bersama GITF, beserta salinan yang dihantar kepada Pengerusi Bersama MDSC dan Ketua Sekretariat RSPO. Pengerusi Bersama akan menjemput kawasan pemilihan daripada kumpulan pihak berkepentingan daripada sektor dan/atau geografi yang terjejas untuk mencalonkan wakil baharu kepada Pasukan Petugas.

Pengurusan

Semua ahli GITF terikat kepada Garis Panduan Antitrust untuk Ahli RSPO.

Setiap ahli mesti mengisytiharkan sebarang konflik kepentingan yang sedia ada, yang dirasakan, dan/atau yang berpotensi berkenaan dengan sebarang perkara dalam agenda dan/atau perkara yang timbul pada permulaan atau sepanjang mesyuarat. Sekiranya terdapat konflik kepentingan, ahli yang berkenaan mesti menarik diri daripada semua proses pembuatan keputusan atau perbincangan yang sensitif mengenai perkara yang terlibat dalam konflik kepentingan tersebut.

Ahli dan pakar jemputan yang terlibat dalam perbincangan itu tidak dibenarkan menggunakan kedudukan mereka dalam GITF dan/atau maklumat yang diperoleh daripada perbincangan GITF untuk meraih keuntungan kewangan atau membuat bidaan untuk mana-mana projek yang ditugaskan oleh GITF, baik secara langsung ataupun tidak langsung melalui organisasi yang berkaitan dengan mereka. Ahli dan/atau pakar jemputan yang memerhati dan/atau menjadi sebahagian daripada perbincangan untuk membangunkan ToR projek tidak akan dibenarkan untuk membuat tender dan/atau mengambil bahagian dalam proses penilaian/pemilihan tender, walaupun selepas mereka meninggalkan Pasukan Petugas.

Ahli harus memastikan ketepatan maklumat dan interpretasi semua hasil dan keputusan GITF adalah konsisten dengan konsensus yang dicapai dalam Pasukan Petugas.

Ahli harus berusaha untuk mencapai konsensus dalam pembuatan keputusan. Namun, jika konsensus tidak dapat dicapai untuk isu tertentu, sekurang-kurang 75% daripada ahli GITF perlu mengundi untuk menyokong penerimaan keputusan tersebut, dan ini harus merangkumi sekurang-kurangnya satu undi sokongan daripada setiap kategori keahlian.

Jika keputusan tidak dapat dicapai melalui cara di atas, Pengerusi (atau Pengerusi Bersama) GITF boleh merujuk isu tersebut kepada MDSC untuk keputusan muktamad.

Ketelusan adalah sangat penting bagi RSPO. Semua perbincangan dan dokumen hanya akan diklasifikasikan sebagai sulit dalam situasi yang luar biasa. Namun, jika maklumat tersebut telah ditetapkan sebagai sulit kerana sensitivitinya (misalnya, berkaitan dengan pelanggaran atau dakwaan pelanggaran terhadap Prinsip & Kriteria RSPO), ahli GITF perlu menghormati kerahsiaan isu tersebut dan memastikan maklumat itu tidak tersebar kepada umum.

Pelanggaran terhadap perkara di atas boleh mengakibatkan pengecualian daripada Pasukan Petugas. Sebelum mengambil tindakan awam mengenai dakwaan pelanggaran yang tidak dapat diselesaikan, ahli harus melaporkan dakwaan tersebut kepada Pengerusi Bersama GITF dan Wakil Kategori Ahli di Lembaga Gabenor RSPO, yang akan menangani dakwaan pelanggaran tersebut mengikut Statut dan Kod Tatakelakuan RSPO.

GITF akan disokong oleh pelbagai pasukan daripada Sekretariat RSPO. Sekretariat ingin bekerjasama dengan perunding luar yang dapat membantu dalam pengurusan GITF, pelaksanaan kerja, penganjuran bengkel, pengaturan temu bual dengan ahli GITF serta pihak berkepentingan utama, dan penulisan cadangan akhir untuk Pasukan Petugas. Pengumuman untuk mencari sukarelawan bagi GITF dan cadangan projek untuk perunding akan disiarkan di laman web RSPO.

Hasil Kerja

Mekanisme yang telah disahkan untuk memberikan insentif kepada penanam bersaiz sederhana dan pekebun kecil bebas, menggabungkan manfaat kewangan dan bukan kewangan. Mekanisme ini boleh merangkumi pelbagai cadangan strategi untuk menyokong penanam bersaiz sederhana dan pekebun kecil bebas.

Adalah penting untuk mengambil perhatian bahawa strategi yang akan dibangunkan perlu meningkatkan alat dan sistem yang sedia ada di RSPO, termasuk Piawaian RSPO sedia ada; Piawaian Pekebun Kecil Bebas 2019 dan 2024, Strategi Pekebun Kecil RSPO 2017, Pendekatan Bidang Kuasa RSPO, Tanggungjawab Bersama dan juga mekanisme pasaran sedia ada (seperti kredit IS dan perdagangan BTS yang diperakui). Namun, ia juga boleh dibangunkan dengan cara yang membolehkannya diurus sepenuhnya oleh pihak luar (iaitu penanam sendiri, institusi kewangan, pembeli, dan lain-lain).

Garis Masa

GITF mesti menyampaikan Terma Rujukan (ToR) menjelang Perhimpunan Agung yang akan datang pada bulan November/Disember 2025. GITF akan dibubarkan setelah kerja-kerja tersebut berjaya diselesaikan.

Penyeliaan

Sekretariat RSPO, Ketua: Inke van der Sluijs, Pengarah Transformasi Pasaran, dengan sokongan Bahagian Teknikal.

Jawatankuasa Tetap Pembangunan Pasaran (MDSC).

Perundingan berkala perlu diadakan dengan Jawatankuasa Tetap Pekebun Kecil (SHSC).

ToR ini telah diluluskan oleh Jawatankuasa Tetap Pembangunan Pasaran pada 10 Februari 2025.

Lampiran 1

Resolusi GA21-2d

Cadangan Resolusi yang akan diterima pakai di Perhimpunan Agung Rundingan Meja Bulat Minyak Sawit Lestari (RSPO) ke-21

13 November 2024

TAJUK: MEMBANGUNKAN MEKANISME UNTUK MEMBERIKAN INSENTIF KEPADA PENANAM BERSAIZ SEDERHANA DAN PEKEBUN KECIL

Dikemukakan oleh: WWF-Malaysia, Yayasan Lembaga Penelitian Kaleka Indonesia (Kaleka), Sawit Kinabalu Sdn. Bhd.

Latar belakang

Rundingan Meja Bulat Minyak Sawit Lestari (RSPO) membayangkan perkongsian global untuk menjadikan minyak sawit lestari. Misi RSPO merangkumi penyampaian manfaat minyak sawit lestari dengan jelas, memperkukuh kerjasama merentasi rantaian nilai, dan menubuhkan piawaian global melalui pensijilan (Sumber: [Visi dan Misi RSPO](#)). Sehingga Mac 2023, kira-kira 425,883 hektar atau 27% daripada jumlah kawasan perladangan kelapa sawit di Sabah telah diperakui RSPO, terutamanya daripada ladang-ladang besar (Sumber: [laman web RSPO](#)). Namun, penanam bersaiz sederhana dan pekebun kecil, yang merupakan sebahagian besar dalam rantaian bekalan minyak sawit, masih kurang diwakili disebabkan oleh kekurangan insentif kewangan.

Selaras dengan seruan RSPO mengenai pendekatan Pensijilan Bidang Kuasa, Sabah telah tampil untuk mengumumkan komitmennya untuk mencapai 100% Minyak Sawit Lestari yang Diperakui Rundingan Meja Bulat Minyak Sawit Lestari (RSPO) sebagai sebahagian daripada usaha peralihan landskap kepada pengeluaran minyak sawit yang lestari. Komitmen daripada Kerajaan Negeri Sabah ini, yang dibuat melalui kerjasama rapat dengan RSPO dan keahlian globalnya, akan dicapai melalui pendekatan landskap seluruh bidang kuasa untuk mentransformasikan rantaian bekalan minyak sawit di seluruh negeri, menghentikan penebangan hutan, memulihkan ekosistem dan menjamin penghidupan lestari. Inisiatif ini juga akan melibatkan kerjasama secara serentak dengan pekebun kecil (khususnya komuniti tempatan dan Orang Asal), penanam berskala sederhana dan besar, kilang pemprosesan dan rantaian bekalan, serta pembeli utama dan institusi kewangan.

Sejak tahun 2019, Pasukan Minyak Sawit Lestari (SPOT) di WWF-Malaysia telah terlibat dengan penanam kelapa sawit bersaiz sederhana dan pekebun kecil melalui Program Landskap Sabah untuk mempromosikan pensijilan kumpulan di bawah piawaian RSPO. Melalui program ini, WWF-Malaysia berhasrat untuk membangunkan industri minyak sawit yang mampan dan inklusif yang bukan sahaja melindungi biodiversiti tetapi juga menyokong komuniti tempatan. Dengan mengharmonikan pertumbuhan ekonomi dengan pengurusan alam sekitar, kami berhasrat untuk memelihara hutan dan hidupan liar di Sabah sambil menggalakkan amalan pertanian yang bertanggungjawab.

Untuk mencapai visi ini, WWF-Malaysia bekerjasama secara aktif dengan pelbagai pihak berkepentingan, termasuk agensi kerajaan, pemimpin industri dan komuniti tempatan, dalam usaha memacu perubahan yang bermakna. Namun, meskipun hampir lima tahun penglibatan, kemajuan yang dicapai masih perlahan. Kekurangan insentif kewangan telah menyebabkan keengganan dalam kalangan penanam bersaiz sederhana dan pekebun kecil untuk mengejar pensijilan, yang menyumbang kepada kadar pensijilan RSPO yang tidak berubah sebanyak 27% di Sabah.

Wilayah lain yang mempunyai penanam bersaiz sederhana dan pekebun kecil mungkin menghadapi cabaran yang sama seperti di Sabah.

Cadangan Resolusi

Kami, WWF-Malaysia, Yayasan Lembaga Penelitian Kaleka Indonesia (Kaleka) dan Sawit Kinabalu Sdn. Bhd., percaya bahawa pemberian insentif kepada penanam kelapa sawit, khususnya penanam bersaiz sederhana dan pekebun kecil, dapat meningkatkan penyertaan dan sokongan mereka terhadap pensijilan RSPO. Oleh itu, kami mencadangkan resolusi yang berikut:

RSPO akan mengenal pasti dan membangunkan mekanisme untuk memberi insentif kepada penanam bersaiz sederhana dan pekebun kecil.

Perkara-perkara utama adalah seperti yang berikut:

1. RSPO akan membentuk pasukan petugas untuk mengenal pasti dan membangunkan mekanisme, dengan mengambil kira potensi manfaat, risiko dan cabaran pentadbiran. Jawatankuasa Tetap Pembangunan Pasaran akan menyelia kemajuan pasukan petugas tersebut.
2. Objektifnya adalah untuk membangunkan mekanisme yang akan memberi insentif kepada amalan mampan dan meningkatkan kadar pensijilan dalam kalangan penanam bersaiz sederhana dan pekebun kecil, dengan memastikan mereka menerima pulangan kewangan yang sepadan dan sesuai dengan usaha dan sumber yang telah mereka laburkan untuk mendapatkan pensijilan.
3. Mekanisme ini akan direka dengan memastikan ketelusan, keadilan dan pematuhan kepada undang-undang persaingan yang berkaitan.

Potensi Faedah

1. **Kadar Pensijilan:** Insentif berasaskan pasaran akan menggalakkan lebih ramai penanam, terutamanya penanam bersaiz sederhana dan pekebun kecil, untuk mengejar pensijilan RSPO, dengan itu meningkatkan kadar pensijilan secara keseluruhan.
2. **Integriti Rantaian Bekalan:** Peningkatan bilangan penanam yang diperakui akan meningkatkan kredibiliti minyak sawit yang diperakui RSPO.
3. **Pemeriksaan Ekonomi:** Meningkatkan penghidupan penanam.
4. **Amalan Kemampanan:** Faedah kewangan yang diperoleh daripada pensijilan menggalakkan amalan mampan, yang memberikan manfaat kepada alam sekitar dan komuniti.

Potensi Risiko

1. **Kebimbangan Antitrust:** Boleh menimbulkan isu *antitrust* jika ia membawa kepada pakatan sulit. RSPO mesti memastikan ketelusan dan pematuhan kepada undang-undang persaingan.
2. **Cabaran Dalam Pelaksanaan:** Pelaksanaan mungkin menghadapi tentangan daripada pihak berkepentingan dan kerumitan dalam urusan pentadbiran.

Cadangan Kumpulan Kerja yang menyelia resolusi ini

Sekretariat RSPO, Jawatankuasa Tetap Pembangunan Pasaran

Maklumat Hubungan

Max Donysius, WWF-Malaysia (mdonysius@wwf.org.my)

Rujukan

Rangka Kerja Perintis Pendekatan Bidang Kuasa RSPO